

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. BIRŽELIO 14 D. NUTARIMO NR. 647 „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO
SUDARYMO IR VYKDYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
PROJEKTO (TAP-19-2182)(19-13423(2))**

2019-12-31 Nr. NV-3677

Vilnius

Projekto rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – SADM).

Projekto tikslas: pakeisti Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisykles (toliau – Taisyklės), siekiant įgyvendinti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nuostatą (įsigalioja nuo 2020 m. sausio 1 d.), kad asmenys, prižiūrintys neįgalius asmenis, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, pensijų ir nedarbo socialiniu draudimu draudžiami valstybės lėšomis.

Dabartinė situacija: 2020 m. sausio 1 d. įsigalioja Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimai, kuriais valstybės lėšomis pensijų ir nedarbo socialiniu draudimu bus draudžiami asmenys, slaugantys neįgalius asmenis ir neturintys draudžiamųjų pajamų, ne tik tais atvejais, kai slaugomiems asmenims nustatytas specialusis *nuolatinės slaugos* poreikis, bet ir tais atvejais, kai jiems nustatytas specialusis *nuolatinės priežiūros (pagalbos)* poreikis.

SADM duomenimis, valstybės lėšomis draudžiamų, nesukakusių senatvės pensijos amžiaus, asmenų, slaugančių namuose neįgalius asmenis, kuriems nustatytas nuolatinės slaugos poreikis, skaičius 2020 m. bus apie 4,3 tūkst. asmenų, o asmenų, kurių slaugytiniams nustatytas nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis – apie 8,6 tūkst.

Galiojančios taisyklės nustato, kad jei pagal darbo sutartis dirbantiems asmenims tam tikrą mėnesį nėra apskaičiuota darbinių pajamų ir jie nevykdo jokios kitos veiklos ir nėra draudžiami valstybės lėšomis, jie privalo sumokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas (6,98 proc. MMA dydžio per mėnesį, t.y. 42,36 euro).

Projekto esmė, nauda: projektu siūloma pakeisti Taisykles:

- numatyti, kad pensijų ir nedarbo socialiniu draudimu pagal jų pateiktą prašymą draudžiami ir neįgalius asmenis, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, nuolat namuose prižiūrintys asmenys, nesukakę senatvės pensijos amžiaus;
- patikslinti, kad ne tik pagal darbo sutartis dirbantys asmenys, bet taip pat ir valstybės politikai, teisėjai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai, deleguoti asmenys, vidaus tarnybos sistemos pareigūnai, kuriems nėra atitinkamą mėnesį apskaičiuota pajamų, nuo kurių skaičiuojamos privalomojo sveikatos draudimo įmokos ir kurie nėra drausti sveikatos draudimu kaip kitos kategorijos asmenys, turi sumokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas (6,98 proc. MMA dydžio, t.y. 42,36 euro);
- atsisakyti nuorodos į nebegaliojantį Taisyklių punktą (48 p.).

Nauda: suvienodintos socialinio draudimo garantijos iš esmės visiškai analogiškoje padėtyje esantiems asmenims – tiek slaugantiems namuose neįgalius asmenis, kuriems nustatytas nuolatinės slaugos poreikis, tiek ir nuolat prižiūrintiems namuose neįgalius asmenis, kuriems nustatytas nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

Atitiktis Vyriausybės programai: atitinka Vyriausybės programos siekius dėl didesnės valstybės pagalbos užtikrinimo šeimoms ir asmenims, slaugantiems ir prižiūrintiems neįgalius asmenis.

Derinimas: projektas suderintas su Finansų ministerija ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, įvertintos Teisingumo ministerijos pastabos.

Dalykinio vertinimo išvada: siūlome projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime ir, patikslinus pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, – Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt